

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 220

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 5 januari 2022

---

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Studenten hoger onderwijs - Effect leerkrediet op vroegtijdige heroriëntering

Er zijn steeds meer inschrijvingen in het hoger onderwijs. Het is belangrijk voor de maatschappij dat meer en meer studenten een diploma behalen.

Het hoger onderwijs in Vlaanderen kent een vrij flexibel systeem met individuele studiepuntenprogramma's. Studenten kunnen met hun leerkrediet studiepunten opnemen en inwisselen voor vakken om op die manier een opleiding te beëindigen.

Leerkrediet is het totale pakket van studiepunten dat een student gedurende zijn of haar studieloopbaan kan inzetten voor een inschrijving onder diplomacontract in een initiële bachelor- of masteropleiding en dat naargelang het aantal studiepunten waarvoor de student zich inschrijft en die hij verwerft, kan evolueren.

Elke student krijgt bij inschrijving in een hogeschool of universiteit een eenmalig individueel leerkrediet van 140 studiepunten. De eerste 60 verworven studiepunten door een student onder diplomacontract worden eenmalig dubbel aangerekend.

Het aantal opgenomen studiepunten door de student kan wijzigingen aanbrengen op het leerkrediet van de student, namelijk bij studenten die van opleiding veranderen. Het aantal opgenomen studiepunten wordt opnieuw toegevoegd aan het individuele leerkrediet als de student verandert voor 1 december van het desbetreffende academiejaar. De helft van het aantal opgenomen studiepunten wordt opnieuw toegevoegd aan het individuele leerkrediet als de student verandert tussen 1 december en 15 maart van het desbetreffende academiejaar. Tot slot wordt het aantal opgenomen studiepunten afgetrokken van het leerkrediet als de student verandert na 15 maart van het desbetreffende academiejaar. Hoe sneller de student heroriënteert, hoe meer studiepunten hij zal terugkrijgen en hoe beter het individuele leerkrediet zal zijn.

Door de flexibiliteit van het hogeronderwijssysteem nemen studenten soms minder studiepunten op per academiejaar, waardoor de studieduur toeneemt. Het is belangrijk dat studenten goede studiekeuzes maken en snel heroriënteren indien nodig, zodat ze op die manier sneller studievoortgang maken en een hoger studierendement behalen.

De data om te heroriënteren en om leerkrediet terug te krijgen, liggen decretaal vast, zoals hierboven omschreven. De eerste datum van 1 december ligt voor de eerste examenperiode, waardoor veel studenten afwachten tot na de examens, zodat ze de nodige feedback kunnen krijgen.

**Vlaams
Parlement**

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal generatiestudenten dat zich heroriënteert voor de afgelopen zes jaar (2015-2021)? Graag een overzicht per jaar en voor volgende periodes in het desbetreffende jaar:
  - a) voor 1 december;
  - b) tussen 1 december en 15 maart;
  - c) na 15 maart.
2. Hoe evalueert de minister deze cijfers?
3. Hoe wil de minister studenten sneller laten heroriënteren na de eerste examenperiode, terwijl de student dan al een deel van zijn studiepunten kwijt is?
4. Welke concrete ideeën omtrent het leerkrediet heeft de minister om de heroriëntering van studenten te verbeteren/versnellen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 220 van 5 januari 2022

van **BRECHT WARNEZ**

---

1. In bijlage vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger in tabel 1a een overzicht van het aantal heroriëntaties van generatiestudenten per academiejaar opgedeeld naar de datum van de heroriëntatie. Daarnaast vindt de Vlaams volksvertegenwoordiger in tabel 1b eveneens het totaal aantal inschrijvingen van generatiestudenten per academiejaar en het relatief aantal daarvan dat heroriënteert, wat een handig referentiepunt in de interpretatie kan zijn. Belangrijk om weten is dat een eventuele teruggave van leerkrediet in geval van heroriëntatie enkel van toepassing is voor generatiestudenten. Een generatiestudent is een student die zich, in een bepaald academiejaar, voor het eerst inschrijft met een diplomacontract voor een opleiding van het hoger beroepsonderwijs of een professioneel of academisch gerichte bachelor in het Vlaamse hoger onderwijs. Tot en met academiejaar 2018-2019 was een student enkel generatiestudent als hij zich inschreef in een professionele of academische bachelor. Vanaf 2019-2020 zijn de opleidingen van het hoger beroepsonderwijs overgedragen van de CVO's naar de hogescholen en kunnen studenten ook generatiestudent zijn als ze zich inschrijven in een HBO5-opleiding in afbouw of graduaatsopleiding. Er is dus een breuklijn in de bepaling van generatiestudenten tussen 2018-2019 en 2019-2020. Deze is dus ook waar te nemen in het aantal heroriëntaties.

We tellen zowel het aantal inschrijvingen van generatiestudenten als het aantal unieke generatiestudenten. Dat eerste zal steeds iets hoger liggen omdat studenten in theorie meer dan één keer kunnen heroriënteren binnen een academiejaar. Deze aantallen worden dan opgedeeld naar de datum van de heroriëntatie: voor 1 december, tussen 1 december en 15 maart en na 15 maart. Ter verduidelijking, studenten die heroriënteren op exact 1 december of 15 maart zitten vervat in de tweede groep. De datum van heroriëntatie wordt bepaald o.b.v. de datum waarop de student zich inschrijft voor de volgende opleiding. Een student die zich voor 1 december uitschreef voor de eerste opleiding en zich na 1 december inschrijft voor de nieuwe opleiding komt dus terecht in de categorie "tussen 1 december en 15 maart".

Een belangrijke nuance bij dit antwoord is dat een heroriëntatie van een generatiestudent niet per definitie betekent dat deze student leerkrediet terugkrijgt. Een heroriëntatie betekent enkel dat een generatiestudent van opleiding is veranderd binnen het eerste academiejaar in het hoger onderwijs. Voor een geheroriënteerde generatiestudent wordt daarna nagegaan of er daarnaast aan de voorwaarden voldaan is om ook effectief een automatische teruggave van leerkrediet te laten plaatsvinden. Bovendien kan er enkel leerkrediet terugggegeven worden voor opleidingen waarbij er leerkrediet werd ingezet.

Meer informatie hierover en een voorbeeld zijn terug te vinden op <https://www.onderwijs.vlaanderen.be/nl/studenten/studietraject-evaluatie-en-diploma/leerkrediet/situaties-die-je-leerkrediet-kunnen-beïnvloeden/ik-veranderen-opleiding>.

Kortom, deze cijfers geven uitsluitend een overzicht van het aantal generatiestudenten dat heroriënteert. Deze cijfers zijn dus een overschatting van dat aantal.

2. Globaal genomen blijft het aantal generatiestudenten dat heroriënteert relatief stabiel. Er is enkel de knik na de integratie van de HBO5-opleidingen in de hogescholen in academiejaar 2019-2020.
3. Wat heroriënteren betreft, zijn er in het voorontwerp van decreet enkele maatregelen opgenomen. Specifiek naar generatiestudenten toe, zullen de hogeronderwijsinstellingen studieadvies moeten geven aan iedere student die na zijn eerste examenperiode een beperkt aantal studiepunten verworven heeft. Deze ondersteunende maatregel kan een stimulans zijn om studenten alsnog in de voor hen geschikte opleiding te laten terechtkomen, maar het blijft steeds aan de student om de beslissing te nemen om al dan niet op dat ogenblik te heroriënteren.
4. In het beleid werd in eerste instantie voorrang gegeven aan het optimaliseren van de regelgeving rond studievoortgangsbewaking. Daartoe zijn de nodige stappen gezet in het voorontwerp van decreet.

BIJLAGE

[Overzicht](#)